

Μια πανδαισία
χρωμάτων και
υφλών απο-
τελούσε
κάποτε
η βιοτεχνία
Μέντη.

Το νήμα μιας ιστορίας

Της **Δήμητρας Μυριήλλα** | dmyrilla@gmail.com

Με ποιο λεπτό νήμα συνδέονται τα χρυσοκέντητα φορέματα της βασίλισσας Ολγας, οι χρυσές φούντες για τα άμκρια στην Αγ. Αικατερίνη του Σινά, οι παραδοσιακές στολές του Λυκείου των Ελλήνων, τα κοστούμια του Εθνικού Θεάτρου, τα φορέματα του Dior και τα φτιάτλια των Βλημάτων της ΠΥΡΚΑΛ; Και τι σχέση έχει με όλα αυτά ο πατέρας Τζορτζ Μπους;

Πράγματι, νήμα τα συνδέει όλα αυτά. Εκείνα τα χρυσά και μεταξένια νήματα, οι μπομπίνες και οι κουβαριστρες, οι αργαλειοί και οι ηλεκτομηχανές της παλαιότερης στην Ελλάδα βιοτεχνίας επεξεργασίας νημάτων και μεταξίου, της βιοτεχνίας Μέντη, που λειτουργούσε από το 1867 έως το 2011. Σήμερα, μετά τη δωρεά των κληρονόμων της οικογένειας Μέντη, η βιοτεχνία της οδού Πολυφύμου στα Πετράλωνα είναι ένας ακόμα εκθεσιακός χώρος του Μουσείου Μπενάκη, που οργανώθηκε με δαπάνες κάποιου ανώνυμου δωρητή, όπως είπε ο διευθυντής του Μουσείου Αγγελος Δεληβοριάς.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ της βιοτεχνίας παρακολουθεί την ιστορία της Ελλάδας. Ιδρύθηκε στο Ναύπλιο το 1867 και μεταφέρθηκε στην Αθήνα, όταν έφυγε ο Οθώνας από το Ναύπλιο. Βλέπεται, η αυλή και οι ανακτορική φρουρά ήταν οι βασικότεροι πελάτες.

Στους Βαλκανικούς Πολέμους οι άντρες της οικογένειας είναι στο μέτωπο. Αλλά από τη δεκαετία του 1970, χρυσή εποχή της βιοτεχνίας, η δουλειά επεκτείνεται. Κορυφαίοι ενδυματολόγοι, διάσημοι σχεδιαστές μόδας, κοσμηματοπώλες, το Προεδρικό Μέγαρο, η «Δώρα Στρατού» ακόμα και ελληνική βιομηχανία όπλων είναι οι παραγγελιοδότες. Επειδή, όμως, ακόμα και μια τέτοια

Η βιοτεχνία επεξεργασίας νημάτων Μέντη θα είναι σε λίγες μέρες ένας ακόμα εκθεσιακός χώρος του Μουσείου Μπενάκη

επιχείρηση είναι κρίκος της παγκόσμιας πολιτικής κατάστασης, όπως αργηγήθηκε ο Σπύρος Μέντης, κληρονόμος της βιοτεχνίας, «κάποια στιγμή ο Μπους ζήτησε από τον Κ. Μητσότση να σταματήσει η ελληνική βιομηχανία όπλων. Η Ελλάδα έπρεπε να αποβιομηχανιστεί και το ξε-

ραμε από τότε. Ετσι χάσαμε ένα μεγάλο μέρος παραγωγeliών». Αυτά έγιναν το 1990, τότε που μαινόταν ο πόλεμος του Κόλπου αηθή, όπως φαίνεται, και ο πόλεμος των πολεμικών βιομηχανιών.

Η βιοτεχνία στην ακμή της απασχολούσε 230 εργαζομένους, κυρίως γυναίκες. «Κάναμε εξαγωγές στην Αφρική μέσω Λιβάνου.

»ΟΤΑΝ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗΚΕ ο Λίβανος, συρρικνωθήκαμε κι εμείς» θυμάται ο Σπ. Μέντης. Το 2011, όταν η βιοτεχνία έκλεισε και πέρασε με δωρεά στο Μουσείο Μπενάκη, απασχολούσε μόλις 4 εργαζομένους. Και μάλλον δεν είναι τυχαίο ότι η ιστορική βιοτεχνία έκλεισε μεσούσης της κρίσης. Μπορούσε να κρατηθεί; «Μπορούσε», απαντάει ο Σπ. Μέντης, «αλλά ηλιθώστετε η πελατεία, ηλιθώστετε και η παραγωγή».

Τα μηχανήματα, οι αργαλειοί, οι καρουλιστρες, οι τρέσες και οι φούντες είναι ακόμα εκεί - όχι μόνο για να εκτίθενται. Ο χώρος θα είναι ένα ζωντανό εργαστήριο-μουσείο, που θα κάνει και μια μικρή παραγωγή. Ο στόχος είναι οι επισκέπτες να μπορούν να παρακολουθήσουν τη διαδικασία επεξεργασίας των νημάτων, αλλά και να διατηρηθεί αυτή η χαμένη χειρωνακτική γνώση με την οργάνωση σεμιναρίων.

Τα εγκαίμα του χώρου θα γίνουν στις 2 Δεκεμβρίου. Την ίδια μέρα στο κωλητήριο του Μουσείου Μπενάκη (Πειραιώς) θα γίνει μαζάρ προϊόντων της βιοτεχνίας.

Από 3 έως 7 Δεκεμβρίου το μαζάρ θα γίνεται στον χώρο της εργαστηρίου (Πολυφύμου 6, Πετράλωνα). Παράλληλα, στο κωλητήριο της Πειραιώς από 6/12 έως 13/1/2013 θα εκτίθενται έργα 47 καλλιτεχνών που χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη προϊόντα της βιοτεχνίας Μέντη.